KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 2.4.2009
COM(2009) 158 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Novo partnerstvo za posodobitev univerz: forum EU za dialog med univerzami in podjetji

{SEC(2009) 423
SEC(2009) 424
SEC(2009) 425}

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Novo partnerstvo za posodobitev univerz: forum EU za dialog med univerzami in podjetji

(Besedilo velja za EGP)

1. TEMA, KI POSTAJA VSE POMEMBNEJŠA

Univerze[1] s svojo trojno vlogo kot izvajalke izobraževanja na najvišji ravni, najzahtevnejših raziskav in pionirskih inovacij so jedro evropskega trikotnika znanja. Lahko bi bile odločilna gonila sila v prizadevanjih Evrope, da bi postala vodilno gospodarstvo in družba znanja na svetu. Tega se oblikovalci politike na ravni EU zavedajo že od srečanja na vrhu v Hampton Courtu oktobra 2005. Obenem pa je jasno, da so potrebne spremembe, da bi univerze lahko izkoristile to svojo zmožnost. V sporočilu Komisije Uresničevanje agende za posodobitev univerz: izobraževanje, raziskave in inovacije iz maja 2006[2] je začrtanih devet področij delovanja. Od takrat so potekale obširne politične razprave o posodabljanju, Svet ministrov pa je redno pregledoval napredek[3]. Komisija je poleg tega predlagala, naj posodobitev univerz postane ena izmed prednostnih tem v novem okviru za sodelovanje pri politikah v izobraževanju in usposabljanju v lizbonski strategiji[4].

Ključni element agende iz leta 2006 je zamisel, naj univerze vzpostavijo strukturirana partnerstva s poslovnim svetom, da bi postale „vedno pomembnejši akterji v gospodarstvu, ki so se sposobni bolje in hitreje odzvati na povpraševanje trga ter razvijati partnerstva za izkoriščanje znanstvenega in tehnološkega znanja“. Sporočilo predlaga, da bi podjetja lahko pomagala univerzam pri preoblikovanju študijskih programov in upravnih struktur ter prispevala k financiranju.

Na tej podlagi je Komisija uvedla forum univerz in podjetij kot evropsko platformo za dialog obeh strani. Po prvem sestanku foruma februarja 2008 so bile še istega leta organizirane tri tematske delavnice[5]. Na drugem plenarnem srečanju foruma februarja 2009 se je zbralo približno 400 udeležencev. Poleg delavnic o različnih temah sta potekala tudi pregled izkušenj in razprava o mogočih prihodnjih usmeritvah pri delu foruma.

Veliko število udeležencev dogodka februarja 2009 je pokazalo, kako velik pomen zainteresirane strani pripisujejo forumu. Udeleženci so pogosto omenjali gospodarsko

---

1 V tem dokumentu izraz „univerze“ pomeni vse visokošolske zavode ne glede na njihov naziv in status v državi članici.

2 COM(2006) 208 konč.

3 Za sintezo vprašanj in izvedenih ukrepov glej COM(2008) 680 z dne 30. oktobra 2008 Poročilo Komisije Svetu o Resoluciji Sveta z dne 23. novembra 2007 o posodobitvi univerz za pospeševanje konkurenčnosti Evrope v svetovnem gospodarstvu znanja.

4 COM(2008) 865 z dne 16. decembra 2008: Posodobljen strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju.

5 Permanentno izobraževanje in vseživljenjsko učenje (Bruselj, 30. junij 2008), Razvoj študijskih programov in podjetništvo (Tenerife, 30–31. oktober 2008), Prenos znanja (Bruselj, 7. november 2008).

recesijo, med katero je potekal sestanek, ter zatrjevali, da je spet nujno potrebno vzpostaviti boljše povezave med gospodarstvom in univerzami kot sredstvom za okrepitev evropskega trikotnika znanja. Komisija si prizadeva, da bi se odzvala na to nujnost.

2. PREGLED DOSEŽENEGA IN NADALJNJI KORAKI: NAMEN SPOROČILA

Sodelovanje med univerzami in podjetji vključuje dve skupnosti z velikimi razlikami v kulturi, vrednotah in poslanstvih. Po vsej Evropi obstajajo primeri uspešnega sodelovanja med obema skupnostma, EU programi pa so si prizadevali za vzpostavitev partnerstev med tema sferama, pri čemer so se običajno osredinjali na partnerstva na posebnih področjih, kot so raziskave ali študentska mobilnost[6]. Toda raven sodelovanja se še vedno zelo razlikuje med državami, univerzami in akademskimi disciplinami. Poleg tega je omejen obseg vpliva, ki ga je imelo tako sodelovanje na upravljanje ali organizacijsko kulturo v obeh sektorjih. Le malo univerz je sprejelo strategijo sodelovanja s podjetji za celotno institucijo, tiste, ki jo imajo, pa so zbrane v majhnem številu držav članic. V mnogih državah pravni in finančni okvir še vedno ne nagrajuje ali celo zavira prizadevanja univerz za sodelovanje z gospodarstvom.

Namen tega sporočila je pripraviti:

- pregled spoznanj iz prvega leta obstoja foruma in drugih ustreznih dejavnosti na evropski ravni v zvezi z izzivi in ovirami za sodelovanje med univerzami in gospodarstvom, vprašanj, ki jih je treba obravnavati, ter dobrih praks in pristopov, ki bi se lahko širše uporabljali. Delovni dokument služb Komisije temeljiteje obravnava ta vidik dela;

- predloge za nadaljnje korake v delu foruma;

- oris konkretnih nadaljnjih ukrepov za okrepitev sodelovanja med univerzami in gospodarstvom.

3. PROBLEMI IN IZZIVI

Dosedanja razmišljanja foruma je mogoče povzeti v okviru šestih glavnih tem. Pri vsaki točki je vključen okvirček s primerom dobre prakse.

3.1. Novi študijski programi za zaposljivost

Konkurenčnost gospodarstva je vse bolj odvisna od razpoložljivosti usposobljene in podjetne delovne sile. Pobuda *Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta*[7] je potrdila, da se bo potreba EU po visoko usposobljenih diplomantih s podjetniškim duhom v naslednjih letih še naprej povečevala. Obenem pa podjetja v okviru foruma poročajo o neusklajenosti med kompetencami diplomantov, ki prihajajo z univerz, in usposobljenostjo, ki jo iščejo delodajalci.

---

6 Za opis programov EU, ki podpirajo partnerstva med visokim šolstvom in gospodarstvom, glej točko 3 delovnega dokumenta Komisije.

7 COM(2008) 868.

Brez dvoma je problem zaposljivosti ključno vprašanje, h kateremu so se vedno znova vračala razmišljanja v okviru foruma.

Obstaja soglasje, da je potrebna celovita sprememba študijskih programov in učnih metod ter

- vključitev medpredmetnih in prenosljivih spretnosti in temeljnih pojmov ekonomije in tehnike v študijske programa na vseh ravneh izobraževanja. Študijski programi bi morali imeti obliko črke T, tako da bi bili zakoreninjeni v neki akademski disciplini, obenem pa bi vključevali vzajemno delovanje na partnerje v drugih disciplinah in sektorjih ter sodelovanje z njimi;

- boljše izpitne metode, bolj usmerjenje v preverjanje znanja in kompetenc;

- večja raznovrstnost vpisnih zahtev in pristopov k učenju, da bi zajeli nadarjene iz netradicionalnih okolij, vključno z odraslimi, ki ponovno začenjajo študirati;

- večja interdisciplinarnost in transdisciplinarnost študijskih in raziskovalnih programov. Udeleženci foruma so s tem v zvezi pogosto omenjali način, na katerega bo EIT v prihodnosti vključeval te pristope v svoje delovanje, kar so šteli za kažipot za razširjanje takšnega ravnanja v visokem šolstvu.

Spremembe študijskih programov v zaželenem obsegu in tempu so mogoče le, če notranja struktura univerz to omogoča in nagrajuje. Interno zagotavljanje kakovosti in sistemi zunanje akreditacije bi morali posvečati večjo pozornost družbeni in gospodarski ustreznosti učnih programov. Agencije za akreditacijo bi morale vključevati predstavnike udeležencev izobraževanja ter gospodarstva in širše družbe.

Mnoge agencije za akreditacijo vključujejo predstavnike gospodarstva v svoje organe odločanja, npr. ACQUIN v Nemčiji, HETAC na Irskem ali CTI v Franciji. Ta je pristojna za tehniške študijske programe in vključuje enako število članov iz akademske skupnosti in industrije. Medpredmetne spretnosti in sodelovanje študentov s podjetji sta ključni zahtevi za akreditacijo (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.2.4).

3.2. Spodbujanje podjetništva

Zaradi razmeroma nizke ravni podjetništva v EU[8] je vprašljiva sposobnost Evrope za spodbujanje rasti in odpiranje novih delovnih mest. Izziv za visoko šolstvo je zagotoviti učna okolja, ki spodbujajo neodvisnost, ustvarjalnost in podjetniški pristop k uporabi znanja. Reden pretok študentov ter visokošolskih učiteljev in sodelavcev iz univerz v podjetja ter stalna navzočnost ljudi iz gospodarstva na univerzah bi pomagala uvajati potrebne spremembe v kulturi. Dober tak primer je mogoče najti v podiplomskih študijskih programih, financiranih v okviru mrež začetnega usposabljanja Marie Curie, ki se osredinjajo na podjetniške spretnosti.

Treba bi bilo povečati obstoječe sodelovanje s podjetji, kot so konference, praksa in projektno delo (posameznikov ali v multidisciplinarnih skupinah). Možnosti za obštudijske dejavnosti so bile ocenjene kot pomembne, npr. podjetja mladih svetovalcev ali inkubatorji, ki zagotavljajo individualno pomoč univerzitetnim študentom in delavcem s konkretnimi zamislimi za nova podjetja (ustanovitve in izločitve neodvisnih podjetij). Vse te dejavnosti bi

[8] Glej delovni dokument služb Komisije, točko 2.3: poročilo Global Entrepreneurship Monitor 2007 kaže, da so stopnje podjetništva na Kitajskem dva- do petkrat višje kot v državah EU.

morale biti študentom na voljo že hitro po začetku študija in bi morale biti močneje vključene v študijske programe.

Kot posebej pomembno je bilo omenjeno, da bi moralo izobraževanje učiteljev teoretičnih in praktičnih predmetov pri študentih razvijati pozitiven in odprt odnos do gospodarstva kot vira napredka, delovnih mest in blaginje.

Glavne ugotovitve so, da:

- so za razvoj podjetniške kulture na univerzah potrebne temeljite spremembe upravljanja in vodenja univerz;
- mora biti izobraževanje za podjetništvo vsestransko in dostopno vsem zainteresiranim študentom v vseh študijskih disciplinah ob ustreznem upoštevanju zastopanosti spolov;
- bi morale univerze v poučevanje podjetništva vključiti podjetnike in ljudi iz gospodarstva, npr. z odpiranjem mest za gostujoče profesorje za odlične podjetnike;
- prav tako bi morali imeti visokošolski učitelji in sodelavci možnost za usposabljanje za poučevanje podjetništva ter za nabiranje izkušenj v podjetjih.

Mreža International Danish Entrepreneurship Academy (IDEA) s finančnimi podporami, mentorstvom, tečaji in možnostmi za sodelovanje v mrežah spodbuja podjetništvo pri študentih v visokem šolstvu in višješolskem strokovnem izobraževanju. IDEA se financira z donacijami države, okrožij in občin ter zasebnimi sredstvi (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.5.3).

3.3. Prenos znanja: uporaba znanja v praksi

Evropa je pri ustvarjanju znanja uspešna, izziv zanjo pa je, kako izboljšati uporabo in izkoriščanje javno financiranih raziskav in razvoja. Čeprav obstajajo številni programi za povečevanje možnosti za sodelovanje ustvarjalcev znanja v javnem visokem šolstvu in na raziskovalnem področju s podjetji pri dajanju inovacij na trg, pa ostaja raven trajnega strateškega sodelovanja med tema sektorjema prenizka.

Univerze morajo razviti politike za strokovno upravljanje intelektualne lastnine. To jim bo pomagalo pri uresničevanju več vidikov njihovega poslanstva, npr. pri doseganju socialno-ekonomskih koristi za družbo ter pridobivanju najboljših študentov in raziskovalcev. V podporo univerzam in za zagotavljanje bolj koherentnega okvira za prenos znanja je Komisija sprejela Priporočilo o upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja in Kodeks ravnanja za univerze in druge javne raziskovalne organizacije[9]. Pobuda za odgovorno partnerstvo prav tako daje smernice[10] za boljšo prakso v sodelovalnem raziskovanju in prenosu znanja med univerzami in gospodarstvom.

Povedano na kratko:

---

[9] COM(2008) 1329.

[10] http://www.responsible-partnering.org/, ki so jo razvila vodilna združenja iz akademskega področja in gospodarstva (EUA, EARTO, EIRMA in ProTon Europe).

- prenos znanja med univerzami in podjetji je najbolj uspešen, kadar obstaja splošen okvir za sodelovanje in medsebojno razumevanje, ki vključuje partnerstva, skupne projekte in izmenjavo posameznikov;

- univerze bi morale zagotoviti interdisciplinarnost, saj je enodisciplinarnost le redko pravi odgovor na probleme iz resničnega sveta;

- univerze in javne raziskovalne organizacije bi morale imeti jasne dolgoročne strategije za upravljanje pravic intelektualne lastnine;

- treba je obravnavati posebne težave, s katerimi se spoprijemajo mala in srednje velika podjetja pri vključevanju v partnerstva z univerzami. Univerze morajo ponuditi roko malim in srednje velikim podjetjem. Univerze bodo laže sodelovale z malimi in srednje velikimi podjetji, če bodo imele svojo službo za prenos znanja ali dostop do neke take službe, saj te delujejo kot portal in vmesnik med univerzami in zasebnim sektorjem.

Univerza v Twenteju (Nizozemska) ima park znanja in podjetniške pospeševalnike, ki regionalni podjetniški skupnosti omogočajo stik z znanjem, ustvarjenim na univerzi. Tisti, ki želijo ustanoviti podjetje, dobijo njim prilagojeno podporo univerzitetnega programa TOP (Temporary Entrepreneurial Positions – podjetniška mesta za določen čas). Univerza ponuja tudi program rasti, namenjen lastnikom podjetij. Oboje vključuje module za usposabljanje in dejavnosti povezovanja v mreže (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.6.1).

3.4. Mobilnost čez meje ter med poslovnim in akademskim svetom

Kljub številnim uspešnim zgodbam o študentski praksi, programom mobilnosti za gospodarstvo in akademsko skupnost v Sedmem okvirnem programu (FP7) ter sodelovanju pri projektih med univerzami in gospodarstvom ostaja splošna raven stikov, vzajemnega delovanja in mobilnosti med sektorjema veliko prenizka. Študentska praksa, programi mobilnosti za raziskovalce in skupni projekti, ki študentom omogočajo individualno ali interdisciplinarno skupinsko sodelovanje s podjetjem ali delo v podjetju, bi morali postati sestavni del učnih programov v vseh disciplinah in bi morali prinašati kredite v okviru evropskega sistema prenosa kreditnih točk (ECTS).

V mobilnost bi morali biti vključeni tudi visokošolski učitelji in sodelavci ter delavci iz uprave, kar bi univerzam omogočalo, da bi zgradile mreže, na podlagi katerih bi lahko nastala nova mesta za študentsko prakso, delovna mesta in projekti za študente. Neposredna vključenost zaposlenih v življenje v podjetju bo pripomogla k razumevanju spreminjajočih se potreb gospodarstva po usposabljanju in inovacijah ter njihovemu predvidevanju. Vendar pa še vedno obstajajo velike pravne in upravne ovire za mobilnost univerzitetnih delavcev v podjetja, povezane npr. z ureditvijo socialnega in pokojninskega zavarovanja[11].

Po drugi strani pa lahko večja vključenost podjetij v upravne odbore univerz, raziskovalne programe, vpisne komisije, načrtovanje študijskih programov, izvajanje predmetov ter sisteme zagotavljanja kakovosti močno izboljša pedagoško, raziskovalno in inovativno dejavnost univerz. Vendar pa v mnogih državah ostaja omejena iz pravnih ali kulturnih razlogov.

[11] COM(2008) 317 Boljše poklicne možnosti in večja mobilnost: evropsko partnerstvo za raziskovalce.

Za doseganje napredka je pomembno, da:

- morajo univerze in podjetja spodbujati in priznavati vrednost mobilnosti v vseh oblikah in na vseh ravneh; zlasti mala in srednje velika podjetja bi morala biti bolj vključena v zagotavljanje študentske prakse;

- je treba prilagoditi pravne okvire za podporo in olajševanje mobilnosti med univerzami in podjetji;

- je treba priznavati in akreditirati mobilnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev, raziskovalcev ali študentov.

V Valencii je organizacija ADEIT[12], katere cilj je povezovati univerzo z njenim družbenim okoljem. Njena glavna dejavnost je zagotavljanje prakse v organizacijah ali podjetjih. ADEIT zagotavlja 1 500 mest za študente v podjetjih na leto in usposablja tutorje na obeh straneh, univerzi in podjetjih. Skrbijo tudi za stažiranje visokošolskih učiteljev in sodelavcev in jim omogočajo delo v podjetju za največ 100 ur (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.4.4).

3.5. Odpiranje univerz za vseživljenjsko učenje

Izboljševanje zaposljivosti ne vključuje samo tistih, ki stopajo na trg dela. Prav tako pomemben izziv je izboljševanje kompetenc tistih, ki so že del delovne sile[13]. Pravzaprav je ta izziv še večji zaradi vse številnejših izgub delovnih mest v sedanji recesiji. Pregled napredka v delovnem programu *Izobraževanje in usposabljanje 2010* kaže, da se stopnja udeležbe odraslih v vseživljenjskem učenju[14] prepočasi dviga in še to samo v nekaterih državah članicah.

V času, ko bi se število študentov iz demografskih vzrokov lahko začelo zmanjševati, bi lahko bilo permanentno izobraževanje zelo pomembna priložnost za univerze. Vendar pa se univerze pri permanentnem izobraževanju odpirajo samo za zelo majhen tržni delež. Potrebna je celovita preusmeritev k izvajanju vseživljenjskega učenja.

Na forumu so predstavili in razpravljali o Listini evropskih univerz o vseživljenjskem učenju (European Universities' Charter on Lifelong Learning)[15], ki jo je sprejela Evropska zveza univerz (EUA). Dokument določa 10 zavez za univerze, med drugim širši dostop do učenja, večjo raznovrstnost študentske populacije, povečanje privlačnosti študija, vseživljenjsko učenje v kulturi kakovosti ter močnejšo lokalno, regionalno, nacionalno in mednarodno raven.

Za permanentno izobraževanje je potreben tesen stik med univerzo in gospodarstvom, ki jima omogoča opredeliti in nato reševati potrebe po novih/posodobljenih znanjih in spretnostih na lokalni in regionalni ravni. Izredno pomembno je, da:

- se vseživljenjsko učenje celovito vključi v poslanstvo in strategije univerz,

---

12 http://www.adeit.uv.es.

13 COM(2008) 868 konč. Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta.

14 Napredek pri lizbonskih ciljih v izobraževanju in usposabljanju – kazalniki in merila uspešnosti 2008. Delovni dokument služb Evropske komisije, SEC(2008) 2293.

15 European Universities' Charter on Lifelong Learning, 2008; ISBN: 9789078997009, EUA; www.eua.be.

- trg dela in delodajalci cenijo in priznavajo posodabljanje/izboljševanje spretnosti in znanja,

- se vseživljenjsko učenje razvija v partnerstvu s podjetji, saj ga univerze ne morejo načrtovati in izvajati same.

Na zahodu Švedske so 3 univerze razvile individualizirane programe učenja na daljavo za delodajalce v malih in srednje velikih podjetjih kot način povečevanja konkurenčnosti teh podjetij in regije kot celote. Programi obravnavajo bistvena vprašanja za mala in srednje velika podjetja, kot so boljše proizvodne tehnike, ekonomija, logistika, razvoj izdelkov in celovito upravljanje proizvodnje. Večina zaposlenih, vključenih v te programe, je stara od 40 do 50 let in nima univerzitetne izobrazbe (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.3.2).

3.6. Boljše upravljanje univerz

Forum je usmeril svojo pozornost na upravljanje na nacionalni, regionalni in institucionalni ravni, ki je pogoj za učinkovito sodelovanje med univerzami in gospodarstvom.

Na nacionalni ravni se iščejo spremembe zakonodaje, sistemov financiranja in struktur spodbud, za katere se šteje, da ne podpirajo ali celo ovirajo sodelovanje med univerzami in gospodarstvom. To sodelovanje bi moralo biti del splošne strategije univerz pri razvojnem načrtovanju in določanju ciljev. Sodelovanju z gospodarstvom bi se moral priznati enak pomen kot akademskim nalogam, kot so objave zaradi napredovanja in večje plače.

Posredniške organizacije ali poslovna združenja so pomembni dejavniki, saj lahko delujejo kot dober vmesnik med univerzami in podjetji, zlasti malimi in srednje velikimi. Poleg tega obstaja več evropskih, nacionalnih ali regionalnih teles ali agencij, ki prav tako spodbujajo sodelovanje med univerzami in podjetji in lahko učinkovito pomagajo pri doseganju napredka na tem področju.

V Združenem kraljestvu Council for Higher Education and Industry (CIHE) preučuje tista vprašanja, povezana z učenjem, ki vplivajo na konkurenčnost države in socialno kohezijo, ter poskuša spodbujati tesno sodelovanje in razumevanje med podjetji in visokim šolstvom. V Nemčiji Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft skrbi za skupno pobudo gospodarstva pri podpiranju raziskav in visokega šolstva. Oblikuje povezave med univerzami in neakademskimi raziskovalnimi zavodi, povezuje znanost in gospodarstvo ter spodbude nastanek enotnega evropskega izobraževalnega in raziskovalnega prostora. V Španiji si Foundation Conocimiento y Desarrollo (CYD) prizadeva za izboljšanje upravljanja, odgovornosti in poslovodenja univerz, krepitev povezav med univerzami, podjetji in družbo ter spodbujanje podjetniške in inovacijske kulture med visokošolskimi učitelji in študenti (Delovni dokument služb Komisije, točka 5.1.1).

Učinkovito sodelovanje med univerzami in podjetji velja za posebno pomembno za regionalni razvoj[16]. Uspeh mnogih inovativnih regij v ZDA in Evropi temelji na tristranskem partnerstvu pri usmerjanju politike in financiranju, ki vključuje univerze, podjetja in vlado.

Na Finskem program e-Tampere povezuje vizijo mesta Tampere za leto 2012 z različnimi malimi in srednje velikimi in večjimi podjetji ter 2 univerzama. Uvedel je skoraj 400 lokalnih,

[16] Higher Education and Regions: Globally Competitive, Locally Engaged; OECD 2007.

regionalnih, nacionalnih in mednarodnih projektov, ki izkoriščajo obsežno sodelovanje med univerzitetnimi raziskavami, podjetji in vlado z vidika tehnologije, gospodarstva in družbe (Delovni dokument služb Komisije, točka 6.1).

Najpomembnejše ugotovitve so:

- nacionalne in regionalne okvirne možnosti morajo zagotoviti podporno okolje za sodelovanje univerz s podjetji;
- sodelovanje med univerzami in podjetji mora biti vgrajeno v institucionalne strategije; vodenje in učinkovito upravljanje človeških virov sta bistvena za izvajanje;
- upravljanje mora zagotoviti ustrezne sisteme spodbud in ocenjevanja, ki so usklajeni s poslanstvom, vlogo in strategijo univerz.

4. PRIHODNJI KORAKI

V enem letu je delo foruma prineslo pomembne rezultate. Komisija pozdravlja bogastvo zamisli in kakovost razprave. Iz tega dela bo črpala med nadaljnjim spodbujanjem posodobitve evropskih univerz s sodelovanjem pri politikah in z ukrepi v svojih programih.

Predlaga dve vrsti nadaljevalnih ukrepov. Prvič, kot odgovor na željo po nadaljnjem in poglobljenem delu, ki so jo poudarili udeleženci foruma, je bil pripravljen program dela za prihodnost. Drugič, forum je opredelil številna vprašanja in mogoča področja ukrepanja, ki bi jim bilo treba zlasti v gospodarski recesiji čim prej posvetiti pozornost in ki bi bila usmerjena v izboljšanje partnerstev za zaposljivost med univerzami in podjetji. Predlagana je vrsta konkretnih ukrepov.

Nadaljevanje dialoga

- Forum bo še naprej delal na plenarnih zasedanjih in tematskih seminarjih. Poleg tega bo razvita spletna stran za izmenjavo in razširjanje izkušenj ter komuniciranje.
- Doslej je bil forum učinkovit pri pritegovanju predstavnikov obeh sfer, univerz in podjetij, vključno s posredniškimi organizacijami in poslovnimi združenji. Potrebno pa je, da se v partnerstvo dejavno vključijo tudi nacionalne vlade in regionalne oblasti. V naslednji fazi bi se torej morali močneje vključevati predstavniki ustreznih javnih organov.
- Na podlagi dosedanjega dialoga in dela, ki poteka na drugih področjih, bi bilo treba razpravljati o naslednjih vprašanjih:

– kako zagotoviti, da se bodo univerze uspešno odzvale na agendo Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta ter izzive, ki jih prinaša gospodarska recesija,

– regionalna razvojna partnerstva,

– partnerstva z malimi in srednje velikimi podjetji,

– povečanje raznovrstnosti učnih pristopov in gradnja mostov med različnimi vrstami visokega šolstva,

– zagotavljanje kakovosti in akreditacija kot orodje za podpiranje sodelovanja med univerzami in podjetji.

- Tudi zunaj Evrope je bilo pogosto izraženo zanimanje za delo foruma. Forum bi moral biti bolj nedvoumno odprt za dejavnike zunaj EU (v resnici so mnoga mednarodna podjetja že sodelovala) in bi se moral v prihodnosti intenzivno usmerjati v to, kar se da naučiti od partnerskih držav. Komisija bo pri svojih stikih z ustreznimi javnimi organi v partnerskih državah obveščala o delu foruma in jih vabila k sodelovanju.

Razvijanje novih partnerstev

- Forum si je prizadeval za ustvarjanje novih oblik strukturiranega partnerstva med podjetji in univerzami zaradi razvoja in izvajanja novih študijskih predmetov in programov. Tako partnerstvo bi odražalo strukture, razvite v okviru tehnoloških platform, partnerstev in poti za izmenjave med gospodarstvom in akademsko sfero (IAPP) v okviru programa Marie Curie v 7. okvirnem programu ter skupnosti znanja in inovacij (KIC) v EIT. Komisija predlaga, naj se zaradi razpisa za zbiranje predlogov za predhodne ukrepe v programu vseživljenjskega učenja leta 2010 takoj preuči, kako bi bilo mogoče ta partnerstva podpirati z ustreznimi programi EU.

- Podjetja so v forumu tudi pogosto načenjala vprašanje razširitve področja platforme za dialog na druga področja izobraževanja in usposabljanja, zlasti srednjih šol in zavodov za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Sposobnost podjetij, da prispevajo k poučevanju podjetništva, so gotovo velike[17]. Komisija bo preučila, kako bi bilo mogoče obstoječe programe, npr. programa Leonardo da Vinci in Comenius, ter spodbude, kot je Evropska šolska mreža, uporabiti za povezovanje podjetij in šol v partnerstva za izobraževanje in kako bi bilo mogoče spodbujati sodelovanje z evropskim koordinacijskim telesom. Komisija namerava jeseni povabiti zainteresirane strani na konferenco ali seminar, da bi preučili še druge možnosti za sodelovanje med podjetji ter šolami in zavodi za poklicno izobraževanje in usposabljanje.

- Razvoj dialoga med univerzami in podjetji na ravni EU bi moral spodbuditi podoben dialog na nacionalni in regionalni ravni. Komisija bo v okviru svojega sodelovanja z državami članicami pri politikah izobraževanja in usposabljanja spodbujala nacionalne organe, naj vzpostavijo podobne strukture za dialog na nacionalni ravni. Preučila bo, kako bi bilo mogoče uporabiti strukturne sklade za podporo tovrstnih regionalnih pobud.

- Komisija bo izvedla študijo, da bi naredila popis obstoječih najboljših praks v sodelovanju med univerzami in podjetji.

---

[17] Komisija pravkar ustanavlja evropsko skupino na visoki ravni za razmislek o izobraževanju za podjetništvo, ki bo vključevala predstavnike iz vseh držav članic in držav EGS, da bi podprla razvoj bolj skladnih pristopov.

Zdaj je pravi čas za nov zagon za sodelovanje med univerzami in podjetji. Med gospodarsko recesijo, ko diplomanti težje najdejo zaposlitev in je večji pritisk konkurenčnosti na podjetja, bi moralo imeti sodelovanje med univerzami in podjetji zaradi njegove dodane družbene vrednosti še večjo prednost.